

МЕҲНАТНИ КОЛЛЕКТИВ ТАШКИЛ ЭТИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Тошкент об-
ласть касаб-
а му-
им му-
ири В. ША-
и прав-
а» газетаси-
нинг
ОВЦЕВ, «Тош-
кент ҳа-
а му-
им му-
ири М. МИР-
аши.

Ушбу саҳифани Тошкент об-
ластидagi Советининг бўлим мудири Е.
БААНОВ, «Ташкентская правда» газети-
даги бўлим мудири В. ЛОМОВЦЕВ, «Тошкент-
ская правда» газетасининг бўлим мудири М.
ХАМИДОВлар тайёрлашди.

СОЦИАЛИСТИК ЎЗ-ЎЗИНИ БОШҚАРИШНИНГ ТАКОМИЛЛАШУВИ

КОММУНИСТИК партия социалистик демократияни ҳар томонлама ривожлантириш, Советларнинг роли ва обрў-эътиборини ошириш, давлат ва жамоат ишларига кенг оммани жалб этишнинг ҳамма формалари ва усуллари, таълимий тарбиявий таъсироти ҳақида қатор тадбирларни амалга оширишда. Бу ҳақнинг социалистик ўз-ўзини бошқариши тобора чуқурлашиб бораётганлигида ўз аксини томоқда.

Социалистик демократияни таъминлашнинг асосий усули бу социалистик ўз-ўзини бошқариш янада ривожлантиришда омманинг ташаббускор органилари роли катта. Бу ташкилотлар меҳнаткашлар учун кенг қўламада жамият ва давлат ишлари бошқариш, шунингдек, давлат идора органилари фаолиятида қатнашишни ўргатиш мақсади ҳақида. Чунки ташаббускор ташкилотлар жамиятнинг сиёсий системасининг тарқовий қисми ва бошланғич ҳисобланади. Социалистик демократия бевосита шу ташкилотлар орқали ривожланади.

Ҳозирги кунда ҳар бир саноат корхонаси, қурилиш ташкилоти, қолхоз ва совхозда, граждандарнинг турар-қойларига ҳам турли ташаббускор ташкилотлар ҳужалик ва социал-маданий қурилиш масалаларини ҳал этмоқдалар. Улар ишнинг ташкил этиш ва раҳбарлик қилиш вазифасини маҳаллий Советлар, уларнинг иккунчи органилари ва жамоат ташкилотлари амалга оширадилар.

Советлар томонидан амалга оширилган катта ташкилий-оммавий тадбирлар туфайли иш юритишнинг янги

ОММАВИЙ ТАШАББУСКОР ТАШКИЛОТЛАР—КАТТА КУЧ

формалари вуқудга келди. Советларнинг сессиялари, доимий комиссиялар, депутатлар томонидан ўз сайлов округларида олиб бориладиган ишлар, шаҳар (маҳалла) ва қишлоқ аҳолисининг умумий мажлислари, мақтаблардаги ота-оналар комитетлари, халқ дружиналари, ўртоқлик судлари ва бошқалар шулар жумласидандир. Маҳаллий Советлар амалга оширадиган ташкилий-оммавий ишларнинг муҳим формаларидан бири шаҳарларда, қишлоқ ва посёлкаларда ташкил топан маҳалла комитетлари бўлиб, улар меҳнаткашларнинг давлат идора қилишдаги иқтисодий ташаббускорлигини уюштирадиган, маҳаллий Советларга яқиндан ёрдам беради.

Совет давлатининг маҳаллий органилари бўлган шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советлари, уларнинг иккунчи органи комитетлари бакари қилган қўлгина муҳим ишларни амалга оширишда маҳалла комитетлари бакаримоқда. Советларнинг иккунчи комитетлари раҳбарлигида актив фаолият кўрсатаётган маҳалла комитетларининг жой-лаҳда ободончилик, аҳолига моддий-маданий хизмат кўрсатиш ва маданий-оқарув ишларини яхши йўлга қўйиш, жамоат тартибини мустаҳкамлашдаги роли каттадир. Шунинг учун ҳам маҳалла комитетларига шаҳар,

қишлоқ, посёлка Советлари ва уларнинг иккунчи комитетлари томонидан комитет ва аҳоли олдига қўйилган вазифаларни уюштириш учун граждандарнинг умумий йиғилишини қириқш, тегишли Советларнинг иккунчи комитетлари ва уларнинг бўлимлари комитет фаолияти доирасига қириқш масалалар юзасидан тегишли тақлифлар қириқш ва бу тақлифларни амалга оширишни таъминлаш ҳуқуқи берилган. Граждандарга уларнинг ишлари юйи, йўл болалар ва ёлғиз оналарга нафақа олиш учун болаларни сон, иш жойига қўрсатиш учун қарамондаги қишлоқларнинг сон, тўғрисида уюбурчан печат билан тақлифланган справалар беради ва паспорт алмаштириш учун керак бўлган воқеаларни тақлиқлайди. Шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советлари томонидан маҳалла территориясини ободонлаштириш, маданий-оқарув ишларини таъминлаш, маҳаллаларда амалга оширилган лозим бўлган маданий-маданий, маданий-оқарув ишларига оид ва бошқа масалалар юзасидан ўтказиладиган мажлисларда иштирок этади.

Маҳалла комитетлари аҳоли ўртасида сиёсий-оммавий ишлар олиб боришга ёрдам берадилар, мустахкамлашлар жалб қилиш йўли билан аҳоли учун лекция ва док-

ладлар уюштиришда, суҳбатлар, савол-жавоб кечалари ўтказишда қатнашадилар. Аҳолининг белгиланган тўловларини ўз вақтида тўлаш учун молия органига ёрдам кўрсатадилар. Улар маҳаллий Советларнинг иккунчи комитетлари, уларнинг бўлимлари, доимий комиссиялар, депутатлик гуруҳлари ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда иш олиб борадилар.

Масалан, Оҳангарон районидаги Қорахитой қишлоқ Советида 10 та маҳалла комитети мавжуд бўлиб, улар қишлоқ аҳолисини коммунистик руҳда тарбиялашга, айнаса янги маросимларни турмушга таъбиқ этишга катта ҳисса қўшмоқда. Тўй-тепа шаҳрида 8 та маҳалла комитети, шу районнинг Оржоникидзе қишлоқ Советида 4 та маҳалла комитети турар-қойларни ободонлаштириш, маданий-оқарув ишларини таъминлаш, маҳаллаларда амалга оширилган лозим бўлган маданий-маданий, маданий-оқарув ишларига оид ва бошқа масалалар юзасидан ўтказиладиган мажлисларда иштирок этади.

Маҳалла комитетлари аҳоли ўртасида сиёсий-оммавий ишлар олиб боришга ёрдам берадилар, мустахкамлашлар жалб қилиш йўли билан аҳоли учун лекция ва док-

жойларини озода сарлаш ва аҳолига маданий хизмат кўрсатиш тармоқларини кенгайтиришда қўмақлашмоқда.

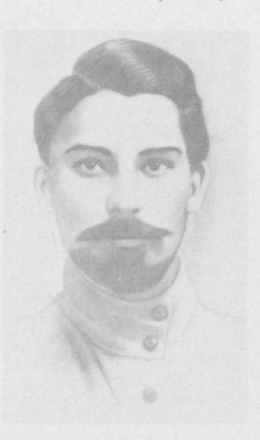
Оммавий ташаббускор ташкилотлар системасида ота-оналар комитети ва хотин-қизлар совети муҳим ўрин тутди. Чунки мақтаб ва мақтабга ёндаш болалар муассасаларининг кенг шохобчаларини барпо этиш ва ривожлантириш, маданий хизмат кўрсатишнинг уюштириш ва таъминлаштириш, оналар ва болаларга бошқа турдаги қўмақлашларни амалга ошириш ҳамма тартиб, совет ва жамоат ташкилотлари билан бирга ота-оналар комитетлари ва хотин-қизлар советларининг муҳим вазифасидир.

Қўнғилик халқ дружиначилари, ўртоқлик судлари, халқ контроли комитетларининг жойлардаги гуруҳлари ва «Комсомол промектори» каби оммавий ташаббускор ташкилотларнинг ўн мингга яқин жамоатчи активлари ҳам давлат ва жамоат тартиб, граждандарнинг ҳуқуқларини муҳофаза қилишда, умуман социалистик қонунийликни мустаҳкамлашда бевосита иштирок этмоқдалар.

Маҳаллий Советларнинг иккунчи комитетлари барча оммавий ташаббускор ташкилотлар иш фаолиятини назорат қилишни қўмақлаш, жамоат ишларига уларга актив ёрдам бериб, бу соҳада тақриб орттиришларига қўмақлашларини керак.

К. КОМИЛОВ, Ўзбекистон ССР Филар академиксининг Н. М. Мўминов номли филармония ва ҳуқуқ институти сектор мудири.

Н. А. Шчорс туғилган кунининг 90 йиллигига

Граждандар урушининг жанг майдонларида Қизил Армиянинг командири бўлиб, етук саркарлар бўлиб етишилди. Қизил Армия дивизиясининг афсонавий командири, граждандар уруши қаҳрамони Н. А. Шчорс ана шулардан бири эди. У 1895 йилининг 6 июнида (25 май) Черноводка Словес қишлоғида (ҳозирги Шчорс шаҳри) темирйўл машинисти оиласида туғилди. 1914 йили Киев ҳарбий

АФСОНаВИЙ ҚўМОНДОН

фельдшерлик мактабини тугаллаб, фронтига йўл олди. 1917 йил декабрда Шчорс касаллиги сабабли ҳарбий хизматга ароқсиз деб топилди ва юртига қайтиб келди. Унинг шундан сўнгги ҳаёти ва фаолияти революция йиғига чексиз садоқатининг ёрқин намунаси-дир.

Николай Александрович моҳир ташкилотчи қўбилантига эга эди. У 1918 йилининг мартда болшевиклар ташкилотининг тоштинига мувофиқ ўз юртида партизан отряди тўзди. Шу йил юзюда партия сафига қабул қилинди. 1918 йил сентябрда Шчорс алоҳида партизан отрядларидан 1-Украина совет полкини тўзди ҳамда немис босқинчилари ва гетманчиларга қарши бўлган жангларда бу полкка қомандирлик қилди.

1919 йил март ойда Шчорс 1-Украина совет ўқи дивизиясининг командири қилиб тайинланди. Дивизия жангчиларининг кескин ва дадил ҳужумлари натижасида қисқа вақт ичида Нитомир, Винница, петлорачилардан озода этилди. Шу йил августда Н. Шчорс 44-ўқини дивизиянинг бошлиғи қилиб тайинланди. Дивизия Киевни муҳофаза қилиб, оғир жанглар олиб боради. Ана шу жангларда 1918 йил 30 августда Белошица қишлоғи йиғида у душман ўқидан ҳалок бўлди.

Шчорс дивизияси эса жанговар йўлини давом эттирдирди. Унинг қизил армиячилари граждандар урушининг охирига қадар қаҳрамонона жанг олиб бордилар. Улут Ватан уруши йилларида эса Шчорс дивизияси Сталинград бўсагаларида қўрсатган мардлик ва қаҳрамонлиги учун 74-ғвардиячи ўқини дивизия номини олди ва Берлингача бўлган шонли йўлни босиб ўтди.

Бор-йўри 24 йил умр кўрган дивизия командири Н. А. Шчорсининг номи мардлик, социалистик Ватан ва Коммунистик партияга чексиз садоқат рамзидир.

А. НОСИРОВА.

МЕХР ТАФТИ ҲАМ ҚУЁШ

— ПАХТАНИ иссиқсавар ўсимлик дейишди. Лекин менга қолса, уни меҳрсавар ўсимлик деган бўлардим. Итмадан келган новча бўлиб, куча қозлари қўлама шамол ва дала оғир-бидан қорайган Суюнбой ака бу сўзларни оқиста, аммо деҳқонларга хос қаттиқлик билан айтди. Сўнгра аналларимизни сезиб, сўзидан давом этди:

— Тўғри, пахта яхши ўсиш, мўл ҳосил бериши учун унга қўйиш нури зарур. Аммо бу нури инсон меҳри билан, қалб кўри билан йўғрилган бўлиши керак. Нафислам-бирини айтганда, пахтага меҳрини аймаган деҳқон асло кам бўлмайди. Бунинг учун эса аввало одамларга ишониб, элга меҳр қўйиш керак.

У гапини тутатган-тутатмас ўрнидан қўзғалди. Но-нушта учун эҳтиётга ийлаб қўйилган қойи ҳам унутиб, бизни пахтазор инчарисига бошлади.

— Мана, меҳнатимизнинг дастлабки самараси... дедя эрта тонгда сув таралган пайкалга ишора қилиб. Чингизни бир тонда уйдириб олдики. Илганлаш деганда гектарда 120 минг тулдан соғлом қўчат қолдирди. Лекин яширининг хожати йўқ, майдонларимиз дастлаб ўзлаштирилган оғиқ, қаттиқ ерлардан иборат. Ўстига-ўстига тез-тез сиб турувчи Бекобод шамолни кўчларимизни ноубуд қилиб, ерининг унумдор устки қатламни учириб кетди. Бирок қандай бўлмасин, йил-йил терим даврига гектарда 100 минг тулдан қўчат сақлаб қолсақ шунинг ўзи киёф. Бемалол 40 центнердан ҳосил олишимиз мумкин. Бунинг учун бизда етарли куч ҳам, тажриба ҳам бор. Ҳамма гап ана шу куч ва тажрибадан пахтага, элга бўлган меҳр билан боинга олишда...

Бригадирнинг сўнги сўзлари замирида унинг ҳаётий тажрибалари мустаҳкамлашган бўлса аяб эмас. Чунки у ҳам пахтага, элга меҳр қўйиб ўз бахтини топанлардан. Салкам эҳдик йилдан буён далада меҳнат қилади, мудом пахта етиштириш билан банд бўлади. Гоҳида толиқиб марза четида ёнбошлаган кезларида негадир бошланди йилларини эслайди. Эслайди-ю, аввалида шарин жилмайдиган, кейин эса жиддий тортиб, ўйга толади. Сабаби-болалиғида тенгқўрларига қараганда анча ўйинқароқ, анча ўнкароқ эди. Кейин... кейин эса ўйинқароқлигини йўқотиб қўйди, уруш дахшати унинг ҳам нигоҳларига соя ташлади.

...Йўқ, уни урушга олишмади, ёши етмаганлиги учун қақирув қозғон ҳам юборишмади. Аммо муштдек боши билан қирғин-барот урушини кичкинагина «Қўшам-ғали» қишлоғи аҳли бошига келтирган қайғу-қулфларнинг гуруҳи бўлди. Ўр-ўрнинг қўли жандан омон қайтмаганини, табар-руқ қарияларнинг фаровандида қўйиб, қалди дол бўлганини, мунис оналар-

нинг сочи бир кечада дуа оқарганини, бевақт тул қолган келинчақлар фарёд чекиб, норасида гўдаклар қўнғили ўқиб қолганини ўз кўзи билан кўрди. Бир томон тирикчилик вақидан, иккинчи томони ҳамқишлоқларига далада бўлиш ниятида ёш бўлинига қарамай далага чинди. Катталар нияни буюрса, шуни қилди—уруғ экиб, сув қўйди, кетмон чопиб, пахта терди. Кейин дориломон қулар келди, эл-юрт бошидан қайғу ариди. Ҳамқишлоқлари сингари қўқсига шамол теккач, бир нияти билан олиб, бошқа касбнинг этагини тут-ғиси ҳам келди. Бирок оғир меҳнат қилиб ўрганиб қолган экан, дала ни тарз этолмади. Бекобод шаҳридаги механизаторлар тайёрлов курсини битириб қайтган, тақдирини таъминла дала билан боғла-ниб қолди. Бир неча йил «ХТЗ» тракторини бошқарди. Ҳамкасблари билан туқайларин ўзлаштириб, қолхоз ерига ер қўйди. 1964 йилда ишонч билдириб, уни авено бошлиғи вазифасига,

ТАШАББУСКОРЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ҳақиқатий бригадирликка сайланди. Шу тариха мана йигирма йилдирки, бригадага раҳбарлик қилиб келяпти. Унинг тадбиркорлиги туфайли ўтган давр ичида бригадага қарашли 20 та карта йириклаштирилиб, 9 та яхлит картага айлантирилди. Эски ариқ-зовурлар, уват ва қийтиқлар ҳисобига экин майдони кенгайди. Техника ёрдамида гўзага ишлов бериш, ҳосилини йиғиб-териб олиш анча осонлашди. Ҳосилдорлик эса икки ярим баравар ошди.

Бригада эришган ютуқлар эъзати Суюнбой ака икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва бир қанча медаллар билан тақдирланди, енгил автомашина билан мукофотланди.

Суюнбой ака пири-бадалат оила болаларидан бири-дир. Турмуш ўртоғи Ҳушрат опа билан ўн фарзанди тарбиялаб воёга етказди. «Ўнча бўлса ўрни бошқа» деганларича бор экан. Фарзандлари ўсиб-ўлғайга, ҳаётдан ўз ўрнидаги иш топиб олишди. Бугунги кунда Бобокўл автоинспекция хозими, Умарини, Ойхон, Бувирақаб, Бегимқул ва Хонимқуллар эса ўз бахтларини далада деб билишди. Ҳаммаси ҳам қолхозда ишлайди, уйли-қойли бўлиб, ўзларидан тинишган. Гоҳида фарзандларини йиғилиб келишса, отанинг кенг ҳовлисида сиймай қол-ишади.

Шуларни кўриб Суюнбой ака дил-дилдан қўновди. «Уйинг тинч, кўнглинг тинч» деган нақлнинг ҳақиқатига тап беради. Домбо бригада аҳли билан ҳамкор бўлишга, уларни янги ютуқлар сари даъват этишга ҳаракат қилади. Мана натижаси: ўтган

йили у бошлиқ бригадала ҳосилдорлик 41 центнерни таъмин этди. Давлатга топширилган 556 тонна ҳосилнинг ҳаммасини четдан ёрдам олмай ўз қушлари билан йиғиштириб олдилар. Ялли ҳосилнинг 70 проценти машиналарда терилиб, фақат биринчи сортларга топширилди. Шунга кўра бригада аъзолари йиллик иш ҳақларининг ҳар сўмига 2 сўм 30 тииндан қўшимча даромад олишди. Механизатор ва сувчиларнинг йиллик қўшимча даромадлари эса 4000—4200 сўмдан тўғри келди. Бу Навоий номи қолхозига асос, балки район бўйича ҳам энг юқори кўрсаткичдир.

Суюнбой Абдалиев бошлиқ коллектив аъли бу йил 212 гектар майдонда деҳқончилик қилмоқда. Шундан 120 гектарда пахта, 45 гектарда буғдой, 10 гектарда дон учун макма, қолган майдонларда эса сабзавот ва озуқа экинлари етиштирилмоқда. Бригада аҳли йил бошида ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, бошқа тур экинлар ҳосилдорлигини янада ошириш, пахта ҳосилдорлигини эса 40 центнердан пасайтирмаслик юзасидан обастимизнинг илгори коллективлари қатори ташаббус билан чинди.

Шу кунларда бригада далаларида гўзаларга янқинчи комплекс ишлов бериш юқори агротехника қўдалари асосида олиб боришмоқда. Механизаторлар Қўрбон-бой Ҳасанов, Али Иброҳимов, Раимқул ИҶлиевлар гўза қатор ораларини 45 сантиметр кенликда, 16 сантиметр чуқурликда юмшатишмоқдалар. Шу билан бир қаторда озиқлантиришга ҳам катта эътибор бериляпти. Гектарига 300 килограммдан аммофос ва селитра ара-лашмаси солинмоқда. Минерал ўғитнинг гўза тулпидан 8—10 сантиметр ўзюқлиддан ва 10—12 сантиметр чуқур-ликда тушиши таъминланмоқда.

Ташаббус масъулияти бригада сувчилари зиммасига ҳам катта вазифаларни қўймоқда. Чунки пахта майдонлари қаттиқ ерлардан иборат бўлганини сабабли сув ерга яхши сингмайди, теда гўза илдинга етиб бормайди. Бироз бепарво-ликда йўл қўйилса, пайвал-лар қўйлаб қолши мумкин. Шунинг учун ҳам Нетма-тилла Каттабасов, Сафарбой Ҳасанов, Азим Ҳўнамқул, Нурмамет Қўшқобул сингари миришқорлар гўзаларни пайкалнинг икки томонидан сув югуртириб сугормоқдалар.

Деҳқонларимизнинг барчасини пахтага, элга бўлган меҳр тўғуси биланлаштириб турипти, дейди Суюнбой ака дуруқ ривожлани-ётган ишларга мамнун ишлар ташларкан. Мунинг меҳр бор экан бизга энг яхши орузлар ҳаммаша йўлдош бўлаверади, хирмонимиз юксалаверади.

А. ҲАЙДАРОВ, «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Оқўрғон районидagi «Ленинизм» колхозининг Х. Усмонов бошлиқ бригадаси коллектив КПСХ XXVII съезди шарафига 110 гектар майдонининг ҳар гектарига 40 центнердан ҳосил етиштиришга сўз берган. Улар шу кунларда дала ишларини ана шу мақсадга яраша олиб бормоқдалар. Гектарларда тула қўчатлар

ҚИШЛОҚ МУХБИРАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

БҲКА. Рокня Ашир-ва бу йил пахтачилик бригадасига биринчи марта раҳбарлик қилляпти. Шунга қарамай у бошлиқ бригада коллективни гўза парварини-да «Ленинбой» колхозида илгирлар сафида боряпти. Бунда ёш пахтачорини Илобат Хонбегова республикада хизмат кўрсатган пахтакор Узоқ Саҳнов сингари тажрибали деҳқонлар билан бамаалаҳат иш олиб бораётганлиги катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Бригадада қарашли 55 гектар майдондаги гўзалар бир текисда ривожланимоқда. Гўза парваринининг намуначи олиб боришда механизатор Муртазо Шодмоновнинг ҳам ҳиссаи катта бўляпти. У кунига 7—8 гектар майдондаги ниҳолларга сифатли ишлов бериб, ҳамкасблари-га намуна кўрсатмоқда.

О. ҲАМРОЕВ.

ОХАНГАРОН. «Олма-лик» совхозининг Исоқ Усмонов ва Маҳкам Раҳмоновлар бошлиқ мусобақадонш бригадалари чўноплари жун қирқини масъумини районда биринчилар қатори яқунлашга ҳаракат қилишмоқда. Шу кунларда Совуқбулоқ масис-вида жойлашган пунктда 12 нафар жун қирқувчи ўзаро

социалистик мусобақа асо-сида ғайрат кўрсатиб ишла-моқда. Ортиқбой Эрибасов, Ҳолбой Умаров, Мирзаали Турдубеков сингари илгирлар кунига 85—90 бошдан қўй-нинг жуниин қирқиб топ-ширмоқдалар.

Ҳужалик чўноплари мав-суми охиригача давлатга пландаги 11 тонна урнига 12 тонна қимматли саноат ҳом ашёсн етказиб беришга аҳд қилишган.

Н. АБДУРАСУЛОВ.

ПАРКЕНТ. «Паркент» совхоз-заводга меҳнаткаш-лари чорва қишлоғига хо-зирлик қилишни авж олди-риб юбордилар. Айин кун-ларда ҳўжаларга сенаж бос-тириш ишлари қизғин бормоқда. Евгений Зигеров, Ойхўжа Саидиев, Амур Со-бирхон сингари меҳнатза-торлар, Шокир Қўрбонбоев, Сайридин Назов каби деҳ-қонларнинг ғайрат-шижоат-лари туфайли ҳозирга қадар 500 тоннадан ортқ сенаж жамғарили.

Ем-хашак жамғарини-да сифатга алоҳида эътибор бе-риётган ҳўжалик ишчилари вақтдан унумли фойдаланиб яна 300 тонна сенаж бос-ти-ришни мўлжалламоқдалар.

М. МИРҚАМОЛОВ.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Чехословакиядаги газеталар бугун КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг ЧНП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак билан дўстона уршушга бағишланган бош мақолаларини бо-снб чиқарди.

«Руде право» газетаси бу уршушнинг иккала қар-дош мамлакат ўртасидати муносабатларини янада ри-вожлантириш учун жуда катта аҳамиятини таъкид-лайди. «Лидова демократи-» газетасининг ўқитиб ёзиш-ча, Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик ҳозир ва кела-жақда Чехословакия эконо-микасини узлуксиз ривож-лантиришнинг гаровидир. СССР билан ЧССР ўртаси-да Москвада имзоланган 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган узоқ муддат-ли иқтисодий ва илмий-тех-никавий ҳамкорлик про-граммаси Чехословакия ол-дида халқ ҳўжалигининг кенг миқёсдаги проблемал-рини ҳал этиш учун катта имкониятлар очади, деб ўқ-тиради «Свободное слово» газетаси.

Ҳиндистон матбуоти Ҳиндистон Бош министри Ражив Гандининг Совет Иттифоқига қилган расмий дўстона визити якунларини шарҳлашни давом этти-рмоқда. «СССРга қилинган визит иккала мамлакатнинг ўз дўстлиги ва ўзаро ман-фатли ҳамкорлигини муста-ҳкамлаш ишига ихлосманд-лигини таъкидлайди, деб ёза-ди «Индиян экспресс» га-зетаси. Бўлиб ўтган му-зокаралар ва имзоланган би-тимлар гўят самарали Ҳин-дистон—Совет иқтисодий муносабатларини янада кў-роқ мустаҳкамлади».

Болгар газеталари БКП Марказий Комитети Бош секретари, БХР Дав-лат Кенгаши Рамси Т. Живковнинг июнь ойи бош-ларига Совет Иттифоқига қиладиган дўстона амалий визити тўғрисидаги хабарни

биринчи саҳифаларда эълон қилдилар.

«Америка мағбуоти хо-зир Вашингтонда СКҲ-2 шартномаси шартларига қўшма Штатлар бундан бу-ён риоя қилиши мақсади-да мувофиқин ён йўқми экан-лиги тўғрисида давом эта-ётган баҳсларга эътиборни қаратмоқда. Мамондларнинг етакчи мамондлари Рейган маъмуриятини 1979 йилда Совет Иттифоқи билан имзоланган шартнома шарт-ларини бажаришга чақи-риб, шу битимдан воз ке-чиш Қўшма Штатларнинг ўзига зарар етказиши ҳа-қида оғозлангирмоқдалар, деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси. Озгилч раҳбарин. Гарбий Виржиния штатидан сайланган сенат-тор Р. Бёрд демократлар орасида шартномага риоя қилишни давом эттириш го-си «кенг миқёсда қўллаб-қувватланаётганини» айтиди, деб ўқтиради газета.

«Тонисо симбун» газе-та-син ўзининг редакция мақо-ласида Вашингтонда Япо-ния миллий мудофаа бош-қармасининг бошлиғи К. Ка-то билан АКШ мудофаа ми-нистри К. Уайнбергер ўрта-сида ўтказилган музо-ка-ралар ҳусусида хавотир-лик билдирди.

ГДР газеталари халқ-аро Олимпиада комитети-нинг сессияси расмий ра-вишда очилганлигини хабар қилмоқдалар. «Нойес дой-ч-ланд» газетаси ўз сарлав-ҳасида спорт ва олимпиада ҳаракати тинчлик шароит-идагина келажакка эга бўлиши мумкин, деб таъкид-лайди.

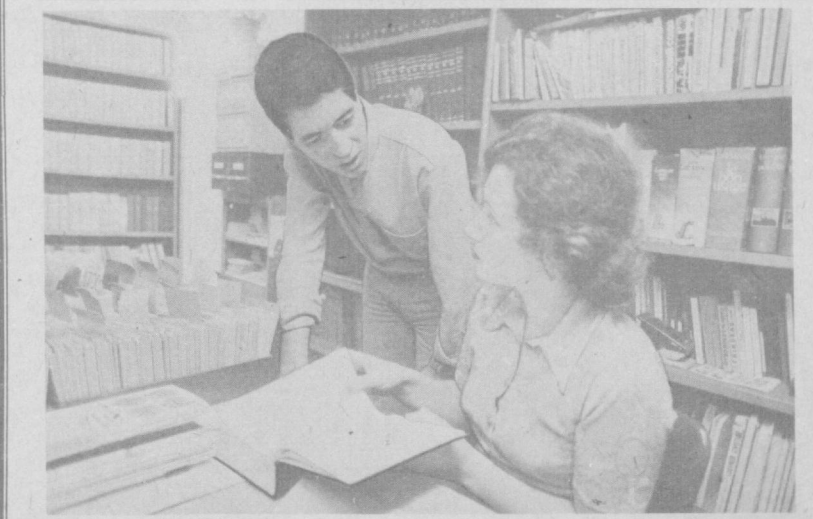
(ТАСС, 4 июнь).

СЎЛ КУЧЛАР ҒАЛАБАСИ

Грецияда бўлиб ўтган ва сўл кучлар ғалаба қоз-ғонган ялли сайловнинг якунларини дунёнинг турли мамлакатларидаги кўпдан-кўп газеталар шарҳламоқда-лар. «Грек социалистлари»,—деб ёзади Англиядаги «Фай-нэншил таймс» газетаси,—кеча ғалаба қозондилар, бу ғалаба ҳозирги Бош ми-нистр А. Панапидеу ва

унинг ПАСОК партиясига яна 4 йил муддат ҳокимият тепасида туриш имкония-ти беради». Францияда чиқа-рилган «Монд» газетаси сай-лов якунларини «социалист-ларнинг ҳалол ғалабаси»,—деб баҳолайди. Газетанинг фикрича, социалистларнинг муваффақияти Греция аҳо-лисининг демократия шари-атида янада муддасини яқ-қол намойиш қилди.

Ироқ ҳарбий ҳаво кучла-рининг Техронга ва Ван-Дар-Хумайни шаҳарларига ҳаводан қилган ҳужуми на-тижасида ана шу шаҳарлар-даги граждн аҳолидан бир неча киши ўлган, бир қанча уйлар, шинакстанган.

♦ Жазиор Халқ Демокра-тик Республикасидаги совет маданият марказида қўлаб-қўллаб адабиётлар, шунинг-дент Бен Садик Бубекерга

ҳикоя қилувчи китоблар би-лан таништириш мумкин. Сурат-да: москвалик кутубхоначи Л. Кадар-Нечипоренко студ-ент Бен Садик Бубекерга

адабиёт тавлашда ёрдам бер-моқда. А. Морковкин ва В. Ла-гутини фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР» — «КОРРЕСПОНДЕНТ»

«Мухбир»

АНЪАНАВИЙ ПУШКИНХОНЛИК

УМРИ БОҚИЙ ШЕЪРИЯТ

РЕСПУБЛИКАМИЗ
пойтахтида анъанавий пуш-
кинхонлик бошланди. Мух-
биримиз ана шу шеърят
байрами арафасида Пушкин
қўлларини ўтказиш комитети
раисининг ўринбосари,
Ўзбекистон ССР халқ ёзув-
чиси Туроб ТўЛА ҳузурда
бўлиб, бу йилги пушкинхон-
ликнинг ўзига хос ҳусусият-
лари ҳақида сўзлаб беришни
илтимос қилди.

Янги таржималар

А. С. ПУШКИН

Царское село

Дилбар туйғу, лаззатларини
Эманзорлар куйчисига кўп таниш
Хотирот, кел, жонлангиргил, олис
Замонини,
Жон-дилкимдан кўражам сирли
маконини.
Мен бағрида сенб қолган ўшал
ўрмонини,
Болалиғу ёшлиқ суйган ширин
армонини;
Табияту орузларнинг ардоғида хуш
Шодлик, ҳаёт, шеърятдан бўлганман
сархуш...

Сокни кўда жимир-жимир мавжлар
узра хуш
Юзиб юрсин киборларча бир гала
оққуш.
Нечун, эй аквилон—шимол шамоли,
Қирғоқда қамшини пастга этгасан?
Сен — ёвуз, сен—азал ҳаёт заволи,
Булутни қуvasан кўда нега саят?
Қоп-қора булутлар шодаси саф-саф,
Само гумбазини тутмишди ҳали.
Мағрур чирой билан эман туркираб,
Нақ осмон-фалакка етмишди ҳали.
Бирдан сен кўзғолдинг, қутурдинг,
бўрон,
Қалдиқроқ, суронлар солдинг беисол,
Айқирган булутни қувдинг ҳар томон.
Улғувор эманга етқурдинг заволи!
Бас энди, офтоб ҳам тинчу ораста
Сурурдан дилларга солсин умидин,
Экин аллаласин ошоқ булутини,
Қамиш ҳам қирғоқда табарсини аста...

— Маълумки, бутун мам-
лакатимизда бўлган синга-
ри серкўш республикамизда
ҳам бир неча йилдан бу-
ён А. С. Пушкин шеърини
байрами ўтказиш яхши
бир анъанага айланиб қолди.
Албатта, бу энг аввало, ки-
тобхонларимиз рус адабиёти
даҳо санъаткорининг ўлмас
асарларидан чексиз баҳра-
манд бўлишларига хизмат
қилиш билан, бир қаторда,
халқимиз маданиятининг
инсалишига, адабиётимиз-
нинг борган сари камол то-
пишида муҳим аҳамият касб
этади. Чунки бизнинг ҳо-
зирги давримизда ҳам А. С.
Пушкин қаламига мансуб
аноий шеърлар, фалсафий
досонлар, рус халқи фар-
зандларининг бетакрор об-
разлари яратилган ҳикоя ва
қиссаларнинг қадри-қиммати
заррача пасайгани йўқ. Ак-
синча, совет китобхонлари
даҳо ижодкорнинг ўлмас
асарларини қайта-қайта му-
толаа қилиб, унинг буюк
истеъдодида тан бермоқда-
лар. Шу маънода республи-
камизнинг шаҳар ва қиш-
лоқларида анъанавий ра-
вишда ўтказилаётган Пуш-
кин шеърини байрамнинг
аҳамияти каттадир.

А. С. Пушкиннинг умри
боқий ижодида бағишланган
бу тадбирларда буюк сўз
санъаткорининг маҳоратини
очиқ берувчи матрузалар
тингланади, янги таржималар
ўқилади, санъат устала-
ри шoir асарлари асосида
яратилган сахна ва музика
асарларини намойиш этади-
лар.
Пойтахтимизда бошлан-
ган пушкинхонлик области-
мизнинг шаҳар ва қишлоқ-
ларида давом эттирилади.
Республикамизнинг танилиш
шoir, ёзувчи, драматургла-
ри ва адабиётшунос олимла-
ри жойларда ўтказиладиган
китобхонлар конференция-
лари ва ижодий учрашу-
ларда фаол иштирок қилади-
лар. Пушкин шеърининг
байрами 11 июнда «Баҳор»
концерт залида катта ада-
бий кеча билан янгулланади.
Туроб ТўЛА.

Шинил хабарлар
ҲАМОН САФДА

◆ САЙДАҚБАР Сатто-
ров Улуғ Ватан уруши йил-
ларида жанг майдонларида
ҳарбий фельдшерлик қилди.
Совет Армияси сафидан
қайтган эса Калинин райо-
нидаги «Москва» совхозини-
нинг медицина пунктда ўз
касбини давом эттирди. 46
йилдан буюн аҳолига медицина
хизмати кўрсатиб келаёт-
ган бу шифокор ҳамон саф-
да.

Фарзандларини меҳнат-
севар, ҳалол ва меҳрибон
кишилар қилиб тарбиялади.
Улар қишлоқ ҳўжалиги соҳа-
сида ўз бурчларини ўтамоқ-
далар. Отанинг бир ўғли эса
шифокорлик касбини танла-
ган.

И. ҚОСИМОВ.

АГИТМАШИНА
ДАЛАДА

◆ ОБЛАСТЬ соғлиқни
сақлаш бўлимига қарашли
даволаш муассасалари хо-
димлари дала меҳнатқилари
ҳузурида тез-тез бўлиб,
лекция ва суҳбатлар ўтказ-
моқдалар.

Ўрта Чирчиқ, Оққўрғон,
Ғалаба, Бўка, Пискент рай-
онларида турли мавзуларда
ушотирилган лекцияларда
Э. Отабеов, А. Владимиров,
М. Пономарев, Б. Сайда-
лимов, А. Давлатов, М. Сим-
ченко каби ўнлаб шифокор-
лар ақли қатнашдилар.

Тошкент об-
ласти мнорифи уйи ҳузурида
агитколлективга ушотган
врачлар, мутахассислардан
ибрат лекторлар бригадаси
бўлган буюн ҳам график асо-
сида қишлоқ аҳолиси ўрта-
сида медицина билимларини
кенгроқ оммалаштиривера-
ди.

Ж. ХУҲАЕВ,
шифокор.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
В. И. ЛЕНИН НОМИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ
САРОИДА
УЛУҒ ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА
БАҒИШЛАБ
7—8 ИЮНЬ СОАТ 20.00 ДА

«ҒАЛАБА БАҲОРИ»
ЭСТРАДА ПРОГРАММАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
«ЯЛЛА» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ
Ансамблининг бадий раҳбари—Ўзбекистон ССРда хиз-
мат кўрсатган артист Фаррух ЗОКИРОВ.
Бутуниттифоқ конкурси лауреати

«САДО» ВОКАЛ-ЧОЛҒУ ГРУППАСИ.
Бадий раҳбар — Владимир БАРАМИКОВ.
Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиотиттириш дав-
лат комитетининг
ЭСТРАДА ВА СИМФОНИК МУЗИКА ОРКЕСТРИ.
Дирижёрлар — Дони ИЛЕСОВ, Ўзбекистон ССРда хиз-
мат кўрсатган артист Евгений ЖИВАНОВ.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

Равно ШАРИПОВА, Шахбоз НИЗОМИДДИНОВ.
Халқаро ва Бутуниттифоқ конкурсларининг лауреатлари
Наталья НУРМУХАМЕДОВА ва Мансур ТОШМАТОВ.

Бутуниттифоқ конкурсларининг лауреатлари:
Надежда ЧУРАДАЕВА ва Павел БОРИСОВ.
Соллистлар: Хуруят ИСРОИЛОВА
ва Ирина ПРАВОСУДОВА.
Программани Литин ССР давлат мукофотининг лауреа-
ти Владимир ЛАПИН, Бутуниттифоқ конкурси лауреати
Рифат ИСМАГИЛОВ ва Людмила БЕССАРАБОВАлар
олиб борадилар.

Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассалари-
да соат 14 дан 19.00 гача сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ
ИЖРОЯ КОМИТЕТИНИНГ

МЕХНАТ
БЎЛИМИ

«ВОЛГОДОНЭНЕРГОСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ КУРСК
ЛЭСИ ҚЎРЛИШ ВОШҚАРМАСИГА ҚЎРУВЧИ
КАСБИДАГИ ИШЧИЛАРИНИ
ИШГА ЮБОРИШНИ

У Ю Ш Т И Р А Д И

Шартнома тузган ишчилар белгиланган манзил-
гача бепул етиб оладилар ва улар ётоқхона билан таъ-
минланадилар.

ҚОЗОҒИСТОН ССРНИНГ ҚЎРК СОВХОЗ ВА КОЛ-
ХОЗЛАРИ ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИГИДА ИШЛАШ УЧУН
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДА ИСТИКОМАТ ҚИЛВУЧИ ОИ-
ЛАЛАРДАН ХОҲЛОВЧИЛАР САЙЛАБ ОЛИНАДИ.
ТЎРҒАЙ ОБЛАСТИГА, жўнаш вақти 26 июнга бел-
гиланган.

—ЦЕЛИННОГРАД ОБЛАСТИГА, жўнаш вақти 10
июлга белгиланган.

—ПАВЛОДАР ОБЛАСТИГА, жўнаш вақти 30 июлга
белгиланган.

Хужжатларини расмийлаштириш ташкилий равишда жў-
наб кетишдан 10 кун олдин тўхтатилади.
Справклар юзасидан АНГРЕН, ОЛМАЛИК, БЕК-
ОБОД, ЧИРЧИК шаҳарлари ва район марказларидаги
аҳолини ишга жойлаштириш бюросига, ТОШКЕНТ
ШАХРИДА — шаҳар ва район ижроия комитетларининг
меҳнат бўйича вакилларига мурожаат қилинсин — При-
воззальна кўчаси, 30-уй (1, 2, 5, 8, 9, 10, 24, 26-трам-
вайларнинг «Буденный кўчаси» бекати; 2, 3, 16, 22, 25,
80, 106-автобусларнинг «Вокзал» бекати).

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси

8-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
8—10 сифф ҳажмида маълумотли
йигит ва қизларни

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

8-сифф ҳажмида маълумот билан ўқиш муддати—3 йил.
Уч йиллик муддатдаги таълим бўйича қабул қилинган-
лар олин-оват, қўчалик ва махсус кийим-бош билан таъ-
минланадилар. Ўқиниш тўғрисида қарор қабул қилинган
да ўрта маълумот тўғрисида аттестат оладилар.

Шунингдек 8-сифф маълумоти эга ўқувчилар 1—2
йиллик муддатдаги таълим бўйича қабул қилинади-
лар ва олин-оват, қўчалик ва махсус кийим-бош билан
таъминланадилар. Ўқиниш тўғрисида қарор қабул қилинган
да ўрта маълумот тўғрисида аттестат оладилар.

10-сифф маълумоти эга ўқувчилар 8 ой ўқидилар
ва ояига 65 сўм миқдорда стипендия билан таъминлана-
дилар.

Барча ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида
иш ҳақининг 50 процентини оладилар.
Билим юртида ўқиш муддати меҳнат стажига қўши-
лади.

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича авиация са-
ноати учун юкори малакали мутахассислар тайёрлайди:
учиш аппаратлари йиғувчи-слесари, робот-манипулятор
созловчи, рақамли программа билан бошқариладиган ста-
ноклар оператори, токар, фрезерчи, механика-йиғувчи
слесари, саноат ускуналарининг ремонтчи-слесари.

Билим юртида спорт секциялари ишлаб турибди, ба-
дий ҳаваскорлик, аниомедчилар тўғараклари мавжуд.
Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар лозим:
туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, маълумоти тўғрисида
гувоҳнома, турар-жойидан справка, ота-онанинг иш жо-
йидан справка, мактабдан характеристика, таржима ҳо-
ли, медицина справкиси (286-форма), 8 дона фотосурат
(3х4 см. ва 4х5 см.).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, У. Юсупов кў-
часи, Авиационний проезд, 10-уй (10, 44, 48, 85, 97-
автобуслар; 10, 23, 27-трамвайларнинг «П-13 квартал»
бекати). Телефон 41-89-01.

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ
ЛЕНИНГРАД
КЎЧАСИ, 32

СПОРТ

ОТАЛАРИ КЕТИДАН
БОЛАЛАРИ

Яқинда «СССР 50 йилли-
ги номидаги Тошкент тракт-
тор» ишлаб масофага вело-
пога ва 30 метрга югуриш,
ақдон тортиш бўйича ўтка-
зилган мусобақалар айна-
са қизиларни бўлди. «Отам,
онам ва мен спортчи
оила» эстафетаси эса айна-
са қизиларни бўлди. «Свет-
личок», «Теремок», «Батир-
ка» болалар болалари тар-
бияланувчилари турли му-
кофотлар агалари бўлишди.

ритмик гимнастика,
қизлар ва болалар ўртасида
400 метрли масофага вело-
пога ва 30 метрга югуриш,
ақдон тортиш бўйича ўтка-
зилган мусобақалар айна-
са қизиларни бўлди. «Отам,
онам ва мен спортчи
оила» эстафетаси эса айна-
са қизиларни бўлди. «Свет-
личок», «Теремок», «Батир-
ка» болалар болалари тар-
бияланувчилари турли му-
кофотлар агалари бўлишди.

Х. ҒАФФОРОВ,
А. МАМАТОВ.

ДАСТГОҲЛАР ЁНИДА

«Чимё» спорт клуби
Чирчиқ «Электромашини»
ишлаб чиқариш бирлашмаси
ишчи-хизматчиларининг се-
зимли масаннига айланти-
рилган. Спортнинг 20 га
қўшни тури бўйича бу ерда
ишлаб турган секцияларда
ўтган йили олти СССР спорт
мастери, 30 СССР спорт
мастерлигинга номзод, 100
дан зиёд биринчи разрядли
ва 700 оммавий разрядли
спортчилар тайёрланди.
Бу йил ҳам клуб аэзола-
рининг сафини мустаҳкам-
лашга, ишчи-хизматчилар
ўртасида физкультура ва
спортни янада оммалашти-
ришга алоҳида эътибор бе-
рилмоқда. Шу мақсадда қя-
тор қўлайликлар, вужудга
келтирилмоқда. Клубнинг
моддий базаси яхшиланиб
бораяптир. Мингалаб ишчи-
хизматчилар болаларининг
дам олиш қулилари ва яннан
бўш вақтларида бригадалар
ва цехларро ўтказиладиган
спорт мусобақаларида қат-
нашмишмоқда.

Клубда айнаса футбол
кент оммалашган. Спортнинг
бу тури бўйича ишлаб тур-
ган секцияда эндиликда бир-
лашманинг 400 ишчи ва
хизматчиси шуғулланмоқда.
Дюдо секциясининг фао-
лияти ҳам кўпайирлади. Ку-
рашнинг бу тури бўйича
республика ўсимлари ўрта-
сида ўтказилган шу йилги
мусобақаларда Владимир
Ли ва Изаэт Шайхзода го-
ли бўлди. Л. Илдин, Д.
Соловьев, И. Поляков
сингари дюдочилар эса кя-
талар ўртасидаги беллашу-
ларда муваффақиятли қат-
нашдилар.

Корхонда ишлаб чиқа-
риш гимнастикаси мунтазам
олиб борилади. Кўпчилик
жамоатчи тренер ва инструктор-
ларни кўмаги билан цех-
ларда 25 та группа ташкил
қилинган. Унинг қатнашчи-
лари ўз дастгоҳлари ёнида
ишлаб чиқариш гимнастика-
си ва умумий жасмоний
тайёргарлик машқларини
бажаришади.

И. ҚУЗИЕВ.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ОЛТИ ТУРДАН СЎНГ

▲ Республика шахмат-
шакса клубида эркеклар
ўртасида Ўзбекистон чемпио-
нати давом этмоқда. Олти
турдан сўнг 5,5 очко жа-
мғарган тошкентлик шахмат-
чи, спорт мастери Рашид
Зиявдов биринчи ўринда
бормоқда. Тошкентлик спорт
мастери Дмитрий Қажоев ва
чирчиқлик спорт мастери-
лига номзод Михаил Салтаев
4,5 очко билан 2 ва 3-ўрни-
ларни эгаллаб туришибди.
Бугун — еттинчи тур ўйи-
лари ўтказилади.

▲ «ПОЛИТОТДЕЛ» —
4-ЎРИНДА

▲ Чим устида хоккей бў-
йича олий лигада қатнашаёт-
ган «Политотдел» қизлари
навбатдаги учрашувни Боку-
да «Связист» командаси билан
ўтказдилар. Областида

ЎЗБЕКИСТОН
КУБОГИ УЧУН

▲ Янгибодда баскетбол-
дан Ўзбекистон кубогини
аёллар ўртасида мусобақа-
лар ўтказилади. Тошкент
давлат физкультура инсти-
тутининг спорт клуби коллек-
тивни барча ўйинларда ма-
хоратларини намойиш этдилар.
Улар Ўзбекистон кубогини
қўлга киритишга муяссар
бўдилар. Чирчиқнинг «Чим-
ган» спорт клуби командаси
эса иккинчи ўринни, Бухоро
области «Буревестник» қў-
ғилли жамиятининг спортчи-
лари учинчи ўринни олди-
лар.

САЛОМАЛАЙКУМ, редак-
ция!
Мен сизларга хат ёзла-
ман. Бунинг эҳтимоли, бир
одамнинг бутун бир ҳаёти
дейиш мумкин. Бу одам ҳо-
зир ҳар томонлама ёрдамга,
маслаҳатга муҳтож.

Мен бор-йўғи еттинчи
синфни тугатганим, отам
ва онам ўқимаган одам-
лар. Отам умр бўйи ар-
зимаман маош билан қор-
вул касбига ишлаб келади,
онамнинг ҳам аҳоли деярли
шундай. Уларнинг бо-
лалари, яъни бизлар ёшлик-
дан ким билан ошна-оғайни
бўлсак, ушлардан яхши ва
ёмон томонларни ўзлашти-
риб олавердик.

Шундай қилиб, мен ошна-
ларим билан ёмон чекимлик-
лар чечиниш ўргандим. Ўз
қилишимни оқибатида бир
йилга қамалдим. Бу пайтда
мен арман хизматини туга-
тиб келган эсли-қушли йигит
эдим.

Муддатни тўла ўтаб қай-
тдим. Ўйда қийишга қийимим
йўқ эди. Укам юз сўм қарз
берди ва мен унга қийим со-
тиб олиб, ўзимга лойиқ иш
қилдира бошладим. Лекин
қаерга бормай, мендан нари-
роқ бўлишга ҳаракат қили-
шарди; биринчидан — ме-
нинг ўтмишим учун, иккин-
чидан — қамалганим учун.
Меҳнат дафтарчамада бир йил
«танлафус» бор. Нима қи-
лиш керак? Мен меҳнат даф-
тарчимни ўзим «тўзатдим».
Лекин у биллини қолди —
баттар бўлди.

Мен бир автобазага муро-
жаат қилдим. Колонна бо-
лиғи меҳнат дафтарчама бў-
зилганини кўриб, шарт қи-
лди:

— Қадрлар бўлимини
«моилаш» керак — 25 сўм
берсан бўлади.

Мен хурсанд бўлиб кет-
дим. Укамдан яна қарз ол-
дим.

Тўрт йил шоферлик ста-
жим бор эди ўша пайтда.
Менга иккита пачоқ, даба-
ла машинани беришди:

— Шулардан биттасини
юргизсан, иккинчисини ке-
йин капитал ремонтта жу-
натамиз.

Ўн беш кун ичида дам
олишсиз ишлаб битта маши-
нани қойиб қилиб созладим.
У билан объектда бир дафта
ишлаган эдим, колонна бо-
лиғи ҳузурига қайриб:

— Сен яхши шофер экан-
сан, тўғрими? — деди му-
ғомбирона қулиб.

— Нолмайман, тажрибам
бор, — дедим мен нима гап-
лиғини тушунмай.

«Сўғорини»нинг улда-
сидан чиқа олсанми? — сў-
ради у маъноли илжайиб.
Бу, «чап» иш қила олсан-
ми, дегани эди.

— Хар ҳолда, қўлимдан
келса керак, — дедим мен.
— Бўлмаса бундай битта
ЗИЛ-130 бор, директорга
тегишли. Бошламасиз
200 сўм берсан — машина
сеники бўлади. Кейин хар
ойда 100 сўмдан «взнос» тў-
лаб турсан, Машина унинг-
да сақланади. «Объект» би-
лан ўзинг гаплашаверсан.
Олдинги шофер шундай қи-
лар эди.

Мен ўйлаб қолдим. Ҳозир

олаётган ойлигининг ярми
овқатга кетяпти, ярми али-
ментга. Ортганини эҳтиёт
қисмлар сотиб олишга сарф-
лайман. Гарамда қамеб
қисмлар йўқ, машина ми-
нишини хоҳласанг ўзинг ре-
монт қилиб юргизиб ол, де-
ган ёзилмаган қонда амал
қилипти. Бу билан тирикчи-
лик бўладими? Шуларни ўй-
лаб, қариндошлар билан мас-
лаҳатлашиб, улардан 200
сўм қарз сўрадим ва маши-
намни «сотиб» олдим.

ЗИЛ-130 қўринишдан
лиғи бўлгани билан мотори
тавбасига танииб қолган эди,
жуда кўп мой ерди. Мен
объектга жўнадим, у ерда
ҳам пулни яхши қўрадиган
одам топилди. У менга деди:
сен ҳафтада икки марта ки-
сирод, бир марта сақич та-
шишсан. Қолган пайтда тўрт
томонинг қиба — хоҳлаган
ишингни қилавер. Фақат,
ҳар бир йўл варақасини рас-
мийлаштириш учун 10 сўм
тапшласан бўлгани.

Мен хурсанд бўлиб кет-
дим. Машинанинг гилдириги
айланиб турса бу ҳаракат-
ларини бир неча баварар қол-
лаш ҳеч гап эмас. Бунинг
устига, илгари ТЭА (транс-
порт экспедицияси) агентли-
гида ишлаган бўлсам; қаер-
дан нима иш қилишини би-
ровдан сўраб ўтирмайман.

Янгилашмаган эдим. Бироз
ишлаб, қарзлардан қуту-
лдим, киссадда пул пайдо
бўлди, ўзимни бирмунча ту-
тиб олдим.

Бирок, менинг бахтсизли-
гимга — роса икки ойдан
кейин мотор тақиллади. Де-
мак, тамом!

Автобазада эса моторсоз
уста ҳам, зарур эҳтиёт қис-
млар ҳам йўқ эди. Колонна
болиғи, керак қисмларни
топиб сотиб ол, ўзинг тўзат,
биз эса кейин ҳаракатингни
қоллашга имконийат яратиб
берамиз, деди. Машинанинг
олдинги шоферини топдим,
ундан 80 сўмга поршень со-
тиб олдим, 15 сўмга расточ-
ка қилдирдим. Яна 20 сўмга
бошқа майда-чудадиларни
сотиб олдим. Энди моторсоз
йўқ. Толемига, мотор со-
лаш қўшинининг қўлидан ке-
лар экан. Албатта, у ҳам те-
кинга унамайди. Эрталаб бир
ишча ароксиз иш бошламас
кан, кечқурун яна бир иш-
чи. Шу тариқа 10 кун иш-
лади. Мотор эса... аъло да-
ражада эди. У ҳақиқатан
ҳам зўр мутахассис экан, би-
роқ... тақдир тақозоси билан
юқоридати аҳолига тушиб
қолган. Мен ҳамаси, шу ўн
кун мобайнида уни қайта
тарбияладим: ўз ҳаётиمنى
хикоя қилиб бердим. Қўлнга
яна 50 сўм пул тутқаздим.

Шундай қилиб, моторни
созлаш хизмати ичкиликлар
билан 150 сўмга тушди, бу-
нга қўшимча 115 сўм эҳтиёт
қисмлар.

Ремонт пайтда раҳбар-
лар нари-наридан ўтиб ке-
тишар эди, машина созлан-
гач тилиқилиб қила бошлаш-
ди: ишга чиқ! «Мотор янги,
обкатка қилиш керак». «Хеч-
қиси йўқ, ишда обкатка қи-
лаверсан». Мен объектга

жўнашга мажбур бўлдим. У
ердаги «эски танишим» ма-
шина қон ўйда турсин ўзи-
ни зўрга судратганини қў-
либ «Сенга уч кун рухсат,
«чап»га баварер, келганин-
дан сўнг гаплашамиз» деди.
Бу аҳолида «чап» қаяёда
дейсиз. Ўйга келиб, маши-
на уч кун соғуқ сузиниб та-
гида моторини ишлатиб қўй-
дим. Шундан кейин мотор
кунча кирди, ҳайдаган са-
ринг ҳайдагани келди.

Уч кундан сўнг объектга
қайтиб у одамга қунига ўн
сўм ҳисобидан 30 сўм бер-
дим. У эса пулни олмади.
Менга беш қоп пиез оқелиб
бер, трестдагиларга совға қи-
лишим керак, пиезмасини
ёз бўлисин, деди. Беш қоп са-
на пиез 100 сўм бўлади,
ўзим энди ремонтдан чиққан
булсам, бунча пулни қаёқ-
дан оламан, дедим мен. У
индамай менга йўл